

Nº 4.

Pirmdeenā 24. Janvar

1866.

Gekschsemes finnas.

No Rihgas. Muhsu augsti-zeenigs general-gubernators grafsz Schuvalow 15tā Janvar deenā aiseisoja us Pehterburgu.

Wehl no Rihgas. Tai naakti no 17tas us 18tu Janvar tē plohsijahs leela wehtra ar leetu un fneegu no wakkareem. Zaur to wehl tas pats wahjais ledus dangavaā tā isinhzinahs, fa fuggi taggad warr pee paschas pilsehtas atnahft. Wehtra uhdenti tā speeda, fa tas pahr frasteem pazechlahs un plawas un zelkus appluhdinaja.

— Muhsu 4tā Nri. tai norahdischanā pahr to 5-prozentu naudas-bilsetehm tāpat kā Rihgas Wabzu awises trijās veetās bijuschas miffeschanas, prohti: 7145 : 7 (bet ne 6), 7137 : 6. (bet ne 7) un 11,558 (bet ne 11,588) : 48.

— Schinnis deenās tē Rihgaā irr atnahzis lāhds Englaudeets, wahrda Morris, kas par naudu rāhda diwus sweschus sawadus zilwekus no wezzu-wezzahs Amerikaneeschu fuggas.

— Kungi, kas 16tā Janvar Pinku-muischias meschā bijuschi us wilku-jakti, stahsta, fa meschā, fur faule spihdejuse, redsejuschi ohdes spindelejoh, tahrpus leenoht un prisches turmu räkumus — lo tak zittās seemās ap scho laiku nelad nemanna. Wezzi laudis stahstoht, fa 1811. gaddā arr seema wehlu un lehni eefahkuše, bet tad pehz slipri fallis un līhds Mai mehnesham bijis pastahwigs kannmanu zelschs.

— Taggad awises issluddina to no augstas wal-dischanas apstiprinatu kontrakti, ar lāhdu tas Englaudeets Samuel Morton Peto usnchmees taisiht to dselsu-zeltu no Witebskas us to baggato Kreewu

semmes widduzi Dreli. Pehz schahs kontraktei taisitajam tas darbs ja-eefahk pehz 10 mehneshchein no tahs deenas, kad kontrakte apstiprinata un pa 5 gadveem tas darbs pavissam ja pabeids. Winnam brihw bes muitas no ahrsemmes eerest wissas waijadisbas pee scha darba, fa sledes, laufetu dselsi, maschinas, telegrafa drahti u. t. pr. Schis dselsu-zelschs taisitajeem peederrehs 85 gaddus; pehz scha laika tas ar wissu sawu inventaru peederrehs ougstam frohnam. Urri jau pehz 35 gadveem frohnis to warrehs par sawu ibpaschumu atpirkt, ja gribbehs, katrā laikā, un t. pr.

No Pehterburgas. Kahda Kreewu awise no Klaichta pilsehtas melde, fa tur effoht no tahs Kihnas pilsehtas Hau-kau atnahzis lāhds Kreewu lohpmanni palihgs, kas starp zittahm sinnahm arri to meldejis, fa Kreewu lohpmanni effoht eesahluschi taggad Kihna tehju sapirkt paschi no tehjas-audsi-natajeem un tur to eepalkaht, jo līhds schim Kihneeschis paschi to atvedda līhds Klaichta pilsehtu. Tas pats arri to stahstija, fa Kreewu prosta vad-malla tur Kihna atrohdoht labbu tirgu un eijoht pahraki pahr Englischu un Belgeeschu prezzi.

— Kahda ahrsemmes awise to sinnu nessuse, fa lāhds taggad Parihsē dsihwodams Pehterburdsneeks, wahrda Saizow, effoht no lāhda raddineeka Amerikā mantojis 75 millionus dollaru.

— Kahda Pehterburgas awise stahsta, fa weens no taisama Kreewu-Amerikas telegrafa direktoreem, wahrda Kollins, Rujorkā kahda fa-eeshanā effoht runnajis pahr scho leelu usnemtu darbu. Fa wehl taisischoht to telegrafu no Parihsē woi no Londones pahr juhru līhds Rujorku, tad ar abbeem teem tele-

graem warroht wissu semmes-lohdi apjohst; ja to netaisohrt wis, tad Paribses telegrafa sinnas eeschoht zaur Eiropu, Sibiriju un Ameriku. Scho telegraft zerrejoht 1867. gadda gattawu pataisicht. Lai warretu fajust, zif tas telegraft garfchis, tad lai to prohtoht no ta, ka us scho telegraft ildeenas faule wirsu spihdeschoht 21 stundas un 12 minutes. Sinnams, til ilgi faule weenä weetä newarr wirsu spihdeht, bet pa wissu to garkumu, kur daschadas semmes un kur faule weenä weetä noeet, tad obtrå uslezz.

— Bil warren dauds brandvihna teek apdserts, to warr saprast no ta, ka augstais Krohnis pehnenä gadda no Janvar lihds Oktober mehnesim par brandvihna alkisi tais 49 gubernijas un Dohnas kahdu semmē eechnmis 92 mill. 891 tuhft. un 588 rubtus.

No Leepojas. Leepojas Wahz awises stahsta, ka trihs werstes no paschas Leepojas 27tä Oktober strandejis tas Englandes fuggis, kam wahrd "Pionir," un ka tee fugga laudis tikkuschi glahbti. Pebz tam Englandes waldischana teem glahbejeem laiwinekeem Heinberg, Schloßmann un Sidlowski, ka arri tam kutscheram Leije, atsuhitjuje selta un fudraba medatus. Bet tas now wis tahlik sinnams tizzis, ka ta fugga lauschu isglahbschanas isdewusehs tikkai zaur kahda rohbeschu wafts-saldata drohbschu gohda-prahdu un tas teefcham irr nosauzams par „gohda-wihru.“ Kuggis strandeja kahdas 60 werstes no juhras mallas, bet wilni bij brihnum leeli un tafs weetas semneeki dingejahs pebz glahbschanas mafas. Kugga-laudis ismetta wirwi, kam enkurs peestiprinahs, zerradi, ka wilni to mallä isdshschoht, pa kurru tad kahda laiwa ar glahbejeem warreschoht peenahkt pee fugga. Bet wilni to wirwi greesa us zittu pussi. Tad tas saldats sirgam muggurä dewahs juhrä un lai gan wilni to nogruhda no fedleem, to mehr wisch turreja zeeti eemauktus un ar wilneem zihnidamees sagrahba to wirwi, so tad laimigi mallä iswilka. Baur to tad nu teem peeminneteem wihireem isdewahs ar laiwa pee fugga tift klah. Scha saldata wahrd ir Gregor Tscherkassow un wehl nedfird pahr to, ka kahda waldischana buhtu wiina gohda-darbu pagohdinajuse. Gan drihs tahdu paschu slawu pelnija zits rohbeschu saldats, Pawel Lamin wahrdä; tas redsedams, ka weens matrohesis ar wilneem juhrä zihnjahs, mettahs juhrä eelschä un to nogurruschu un pagihbuschu matrohse laimigi iswilka mallä.

No Kronstattes raksta par ugguns-grehku, zaur ko nodegguse tahda ehka, kur 250 strahdneeki mahjojuschi. Schinni ugguns-grehkä arri 54 zilveki sawu nahvi atradduschi.

No Pinnu semmes nahk behdigas sinnas is Kopio gubernijas. Baur to, ka isgahjuschä gadda tur nefas now pa-audsis, tur skaidris bads kahjas, kam nekahda wihse wairs newarr pretti atturretees. Tihpus sehrga weetu weetahm jau kahjas un ubbagi pulleem staigala apkahrt pa leelzelteem. Waldischana no sawas pusses darrijuse ko spehjuse, eetaistvama

slimneeku lohpschanas namus un leelas summas naudas isdallidama.

No Kaukasus raksta, ka tur pee sihda-tahrpeem effoht tahda sehrga iszehlusehs, zaur ko tee pohtu eijoht un sihda-lohpejeem buh schoht leela fakahde. No Konstantinopeles finna nahkuje, ka pa teem pehdejeem 6 gaddeem kahds millions Tscherkessu, Tschetschenzu, Nogajeeschu un Tataru no Kreewu walsts Turku semmē eegahjuschi nomestees us dsihwi. Turfestanas dalka kahds kalmu-inscheneeris usgahjis almiau-ohgles, kas leels labbums buh schoht preefsch teem dampfuggeem, kas pa Sir-Darja uppi brauka.

No Deenwiddus Kreewu semmes. Kijewas awises stahsta, ka ar kohlera-sehrgu taggad stahwoht tai pussi. No Schitomiras sehrga pavissam effoht atstahjusehs. Jaschi pilsfehtä 11 zilveki ar to effoht mirruschi. — Bessarabija Alkermannes kreise no 21ma November lihds 5tu Dezember 57 zilveki effoht eesirguschi un 7 mirruschi. Kersones gubernijä pirmas neddetas 31 zilveki ar to eesirguschi un 10 no teem mirruschi.

Ahrsemmes sinnas.

No Schleswig-Olsteines. Tur tapat wehl stahw, vn Pruhbschi, ka arr Chstreiki, katri sawu dalku walda. Taggad daudzina, ka Franzuschu Keisers Napoleonis atkal dohdoht to padohmu, schinni leetä tur-reht walstu weetneku sanahschanan (konferenzi), pahr to buh schanu gruntigi nospreest, ka lai paleek, jo us tahdu wihsi, kamehr Pruhbschi ar Chstreikeem newarr sa-eet weenä prahä, nekad gals newarr buht. Djird, ka Englandeeschi arr tahdai konferenzei ne-effoht pretti un tee gribboht stahweht us Augustenburgas erzoga pussi. Ta daudzina Englandeeschu sinnas.

No Brombergas, Pruhbschu semmē. Ahrsemmes awises stahsta, ka wezza gadda heigas te effoht useeta leela wiltigas naudas taisitaju beedriba. Jau fenn effoht peenahkt, ka tafs Pohlu gubernijas, kas pee Kreewu walsts peederr, effoht ka peeschtas ar wiltigahm rubku scheinehm un waldischana jau bij us tahn pehdahm tikkuse, ka tafs wiltigas scheenes gan no schejenes teekoh terevestas un jau tais tukhwakas rohbeschu pilsfehtas isdohtas. Woklawek pilsfehtä bija kerta kahda seewa ar wiltigahm rubku scheinehm un tadeht us Kreewu waldischana pagehreschanu schahs pilsfehtas teefas gahja ismekleht mahjas pee tafs notwertas seewas raddeem, kas te pee Brombergas dsihwo un te arr atradda tuhstoscheem tahdus rubku papibrus. Bes tafs wiltigas naudas te atradda leelu pulku pulksstenu, drehbju un zittu leetu, kas ar wiltigu naudu bij sapirkas. Schahs leetas ihpaschi sapirkas Danzig pilsfehtä, kur Kreewu papibras nauda eerasta leeta. Israhdahs, ka schi beedriba tahli isplattita un ka schihs beedribas wiesneels effoht kahds zill'reisejs Kreewu semmes frohna deeneris Raimund v. Janowskii, kas 5000 wiltigas rubku scheines atstahdams, pats aishedsis, bet ko taggad dsenna.

No Englandes. Plimuddes ohstā eebrauzis mass Englischu fuggis, kas stahsta breefmigu notifikumu. Wiasch pee kahdas Azoru fallas, ko Jurrassallu nosauz, peebrauzis orangas (filtu semmju kohku auglus) cepirk un tur tai ohstas pilssehtā Willas do Welas atstahjis weenu matrohs, kas bij palizzis flims. Scha matrohscha weetā wiasch faderrejies weenu zittu no tahs fallas eedfihwotajeem, kas gan neweenu paschu wahrdu no Englandeeschu wassodas ne-effoht saprattis. Baur saweem sawadeem eerad-dumeem wiasch teem zitteem fugga laudihm deesgan ehrmigs isllizzees, bet tee laikam bijuschi winna Kattolu tizzibas bruhles, ko schee naw saprattuschi; bet winni arr par to wissu neko ne-effoht behdajuschi. Kas Janwar deenas rihtā, kad fuggis jau kahdas 5 juhdes no tahs pilssehtas bijis nohst aisbrauzis, stuhr-mannis eraudsijis, ka sweschais falleneels ar kuhnās zirri patlabban weenu matrohs nosittis un ka kapteins jau guslejis pee semmes nohst. Stuhrmannis arr apbrunnojees ar sohbenu, ka tam patlabban jau us winnu nahdamam sleplawam pretti turretees. Tas weenigi wehl pahri palizzis matrohsis winnam nahzis paligā un winneem isdeweess sleplawu pahwarreht. Tee tam pahrlaususchi rohku un kahju un ar strikki to faschjuschi zet. Ohtrā rihtā falleneels atraddees nomirris. Kad tee pamannijuschi zittu fuggi, kam sihmi dewuschi, lai nahf flakt; tas kapteins bijis Linverpubleets, gahjis us ta nelaimiga fugga, redsejis tohs libkus, ko drihs pehz tam juhrā eelaida, un slau-sijees, ko stuhrmannis stahstijis. Plimuddē pahrnah-fuschi, tee atlifuschee, prohti stuhrmannis, matrohsis un fugga puika usdewuschees teesahm un teesas ne-atradda nelaħdu walnu, kahkt tohs fugga-laudis apzeetinaht un teesah. Dohma, ka sweschais falleneels laikam gribbejis to fuggi panemt un ar to atpakkat eet us to fallu, kur tam gan buhschoht faswas blehdibas beedri bijuschi.

Wehl no Englandes. 11tā (23.) Janwar tur kahdu juhdsi no ta leelzetta, kas eet no Wiganas us Aschtonu, tahdā kalmu allā, kur akmina-ohgħes isroħ, gahse aisdiegħamees sprahgħu, jaur fo 30. zilwekk, kalmu-razzeji, gallu dabbu juschi. Tahs deenas rihtā starp pulksten 5 un 6, 50 strahdnekk allā ee-gahja un nelaħdu bihstamu fmäkku nefajutia, kamehr pulksten 12. ta nelaimi notikka. Strahdnekk no zittahm weetahm, to nelaimi dsirdejuschi, steidsahs, bet atradda, ka newarreja wis flakt tikt, jo gabbali bij aigħiġus-schesha preekschā. No zittahm tuhwakħm bedreħm nu steidsahs paligā, bet tomehr newarreja nelaimigajeem pirmak flakt peefk, kamehr pehz diwahm stundahm, kad wissu aiskrittusħus semmes gabbalus no zeffa dabbu ja aħra. Starp pulksten 2. un 3. dasħus libkus usgħażja, kas breefmigu bij fadausiti. Kad ar maschihnu nelabbu gaixu bij tħriju juschi, tad til meħletta warreja eet tai iħsta nelaimes weetā, kur breefmigu pohstu atradda preekschā. Pulksten 10. waqtar 30 libki tikkla isnesti bedres mallā, kur to

nelaimigo raddi un peederrigee pee ugguns gaismas tohs apskattija. Bet tas warr issfazziet tahs raubashanas un waimannas, kas tè bij dsirdamas! Lohi bailiga un gruhta mäses pelna tahdeem kalmu-razzejeem!

No Italias. Franzuschi keisers sawu farra-spehlu no Rohmas ajswedsams, Pahwestam dewis briħw, no sawas, prohti no Franzuschi semmes, kāpat kā no zittahm walstehm jew derreħt algadseħus par farra-wihrem. Ihpaschi Franzuschi saldateem briħw Pahwesta farra-deenesta eestahħees; jo kad tee Pahwesta saldatu mundeu u geħrbu, tad nebuhschoht wairs Franzuschi, bet Pahwesta farra-wihri. Til ween preeksch Franzuschi saldateem effoht ta kibbele, ka Pahwesta deenesta masaku lohni pelnoht ne kā Franzuschi deenesta. Tomehr atkal isdenejuscheem farra-wihrem Pahwests leelaku scheħlastibas algu doħdoht, ne kā Franzuschi. Us tahdu wiħsi tad nu Franzuschi wehl arween paleek Pahwesta fargi, kant arri winnu farra-spehks wairs tur nebuhs. — Franzuschi turpretti atkal leelahs, ka winni nu 16 gaddus no weetas weeni paschi Pahwestu apsargajuschi un paschi lohni dewuschi teem fargeem, ta ka zittas Kattolu walstes schoħs par tahdu goħdu effoht ap-klaudusħas. Tagħad nu effoht wissahm taħm wal-stehm, kas kurnejusħas, ka Franzuschi Pahwestam pahri darroħt, isdewigs laiks, pascheem labbali darriħt. Lai nu israhdoħt sawu labbali gudribu, sawu pasemimbiu un labbariblu Pahwestam, kā effoħt lee-liju-sħahs. Lai nu doħdoħt saldatu un wissu zittu, ko wajjaga, kā schee dewuschi. Teem zits nelas ne-effoħt jadarra, kā kahdi goħdigħi un prahrigi laudis jadobħ preeħħi winna saldatu pulleem un kahda pa-liħdibha pee winna walsts mantahm.

Wehl no Italias. Kā jau sejn daudsinja, ka tee neganti laupitaji, kas pa Italias semmi negantibas pastrahda, teekħot no wezza Neapeles Ħennina draugeem isriħkot u usturreti, ta arri pateej israhħħas taisniba. Oktobera meħnesi teesaja fakertus laupitajus, no kurreem pee ismekkseħħana nahha gaismā, ka winn u rihkotaji bijuschi baron Ginkamo Perotti, preesteris Nikola Perotti, kapteins Mollo, dokteris Antonio Kubiziotti un bes teem wehl zitti leeli wiħri un diwi semneeki. Prett scheiem nu laupitaju waddons Antonio Marateo issfazzijis kā: wiasch effoħt Burbonistu jilts kenhina saldati un laupitajis bijis. Kad 1861. gaddha beigumā wiasch sawu teħwiċħla pahrnahżi, tad tee peeminneti wiħri winnam effoħt eestahstijuschi, ka ta jauna kenhina walsts ne-pastahwex-hoħt wis, ka tadeħħt wajjagoħt dumpi zell un republiku (briħw-walsti) dibbinah; tapeħż scho pahrrunnajuschi, rasbaineeku pulku salassift, kas lai pa semmehm sawu negantibu pastrahda un us to tee tam dewuschi 5000 dukatus naudas. Ta' tad wissu 4 gaddus Kħampalias dakk nödfiħwōjis kā breefmig rasbaineeku waddons. Tee paschi usdohħee wiħri effoħt winnam peegħadħajuschi pahrti, drehħbes, ee-

rohtschus un abrstejamas sahles; tee winnam pasin-noviuschi, fur latra brihdi farra-pulki pehz teem dsen-notees, nosazzijuschi, zik naudas plebst no teem sawangoteem un to naidu ar winneem dallijuschi; tee daudseis sawas mahjas winnu pameelojuschi u. t. pr. Pehz tam tas isteizis wissas negantibas, ko pastrah-dajuschi, ka wangneekeem ausis un pirkstus nogree-suschi un wissu to schee effoht darriujuschi us sawu usturretauju padohmu. Tad nahjis preelsschâ weens leezineels, kas arr wangos bijis un kas par sawu brihwibu teem 8000 duffatus ismalsajis un kam tee abbas ausis un pirkstu nogreesuschi; tad atkal ohtris, kas 12,000 duffatus ismalsajis un kam par to leelu naudu tikkai weenu aust nogreesuschi. Ulri schee leezineeli wissu to wainu mettuschi us teem apfuhdse-teem, bet ne us ta rasbaineeka pascha. Teezai is-meklejohrt arri israhdiyahs, ka zitti no apfuhdseteem tikkai eenaida un slaudibas deht bij usdohti, starp kurreem arri tas preesteris bij skaitams. Tikkai peezi no wisseem tiska atsichti par rasbaineeku heedreem un sohdibai nodohti. Stahsta, ka tur Italia effoht sawada leppena heedriba, kas lauzotees „Manutengoli“ un schahs heedribas peederrigee nepasichti wissu smalli isklausinoht un ismeklejohrt, zik latram mantas: bagateem tad tee tahdus rasbaineekus ussuhtoht, kas tohs sakerr un leelu ispirkschanahs malku plehsc. Tad wehl patte waldischana arr effoht wainiga, ka ar weeglu strahpi ween tahdus laupitajus sohdoht, tik ar lahdeem zeetuma gaddeem ween — fur daveem laimejotees ismult un sawu negantibu atkal no jaunu eesahlt. Ko tad nu lihdschtahdu leelu farra-spehku usturreht tahdu negantneeku deht! Ja tohs pawissam nedeldechoht un ne-isnihzinachohrt ar wissahm salnehm arri to taunu heedribu, tad Italia laupitaji nekad nemitteschotees.

No Spanijas. Spaneeschu semme dumpis nu pilnigi effoht pahrwaldihts. Kehnireene dsem-dejuse jaunu prinzi. Ar Tschihleescheem Amerika negribb meeru mest, kamehr aistiks Spanijas gohds teekohrt allihosintahts.

No Turkumunies. Turku tizzibas grahmata, korans, irr farakstta Arabeeschu wallodâ, itt ka Arabeeschti runnajuschi tai laika, kad Muâmeds dshwoja. Schi grahmata tadeht arri Arabeeschu wallodâ ween bij atrohdama wissa Turku semme, ko Turki nefaproht, lai gan us to ween wissa winnu tizziba dibbinajahs. Tomehr ta winneem jamahzahs skohlas, ne ween lassicht, bet arri dauds gabbali no galwas. Bes ta tee wehl perschus ratsa us papihra un tohs few klahrt neffa par aissargaschanu prett taunu garru, sehrgahm un t. pr. Tomehr taggad, ka par brihnumu, Turku waldischana effoht pawehlejuse wissu koranu pahrtulkoht un lilt drifteht Turku wallodâ. Un ka leekahs, tad tas irr notizzis tadeht, ka Turki sawâ wallodâ taggad dabbujohrt lassicht muhsu bishbeli un paleekoht par kristiteem zilwekeem. Turku waldischana nu to labprahrt negribbedama zeest, arri sawu tizzibas

grahmatu saprohtamu laudihm dohd rohka, lai mah-zahs sawu tizzibu pasicht un lai nefahro pehz sweschas. Tomehr kriktigi missionari flawe Deewu par to, ka ta notizzis. So nu Turku abbas grahmatas lassidami, itt weegli atsibschohrt, ka bishbeli effoht Deewa wahrdi un korans tikkai zilweku gudriba ween.

No Jerusalemes. Kreewi effoht Jerusaleme leelu ehlu usbhwejuschi. Schi ehka tur effoht see-mela rihta-puffe un tai atrohdotees basniza, biskapa pils, svehtreisneku chrbehrigis, spittalis un dshwo-jamas istabas preeksch garrigeem un laizigeem wal-dischanas palihgeem. Schi ehka malkajoht 800,000 dahlderus, no la Kreewu Keisers ween effoht dawinajis 200,000 rublus preeksch eelschigas isgresnov-schanas tai ehkai.

No Amerikas. Kad taggad wehrgu-buhschana sabeirotas walstes pagallam nozelta, tad wehrgu-walstnekeem nu effoht thrais pohsts strahdneeku labbad un tee fahkoht runnaht, woi no Wahzemmes newarretu strahdneekus dabbuht. Us to tuhlin diwi zitt'reiseji wehrgu-kuptschi Kroks un Schmidt, — las taggad par tauschu-derretajeem mettuschees, — saweem zitt'reisejeem wehrgu pirzejeem meldejuschi, ka winni ihfa laika teem warroht gahdaht wahzu strahdneekus ar familiyahm un bes familiyahm, ka til grib-boht. Teem wajagoht doht par lohni: wihereem 100, seewahm 60 un behrneem, kas wehl naw 15 gaddus wezzi, 30 dollars par gaddu un to paschu pahrtilltu un tahs paschas buhdas, ko wehrgi dabbujuschi. Winneem par paslappeschanu peenghlyotes 25 dollari par katu wihru un seewu, un no behrneem pussi tik dauds, ko teem pehz no lohnes warroht norehkinah. Wahzeeschi effoht pazeetigi un darbigi laudis. Kahds superdents, kas preeksch sweschinekeem Newjorka irzelts, raflijis tai wittibai pretti un Wahzeescheem peeteiz, lai ar teem andelmanneem ne-eelaishchotees; jo lai gan jau ta apsohlischana effoht besgohdiga, tomehr teem slahschotees wehl dauds sliftaki, kad teem naggos krittischohrt.

Woi ikkatram buhs kaut apprezetees?

1) Ka ne ik reis par to jareezajahs, ka kautian laulibâ sadohdahs kohpâ, bet ka tur pretti dauds reisheim no tahdas sadohschanahs pehdigs pohsts iz-zellahs, to schee papreelsch gribbu parahdiht.

Leepajas mahzitaits Rottermund stahsta ta: Weens pahris pee winna nahjis usfaulschanas deht. Abbi diwi, ne ween kurli bijuschi, bet bruhgtans arri us weenu azzi neredsigs un tur slahrt dsehrais; bruh-ti weena kahja pamirruhe bijuse.

Mahzitaits par scho leetu basuizas-teesai finnu devis un basuizas teesa atkal pee gubernas wesselibus kohpschanas waldischana (Medicinal-Behörde) padohmu prassijuse. Beldsoht tam pahram tikkia kauts apprezetees. Un kas nu tikkia no tahdas apprezeschanahs? 1) Gauschi nelaimiga lauliba un 2) diwi kurli, gan drihs neprahrti behrni. Un wehl 3)

paggastam leels gruhtums. So woi kurli un wahjigi wezzaki paschi sawus behrnus warrehs usaudfinaht? Netizzu. Un woi tahdi behrni kaut kad paschi sewim usturru warrehs gahdah? Netizzu. Ta tad zaur tahdu apprezzeschanohs leela nastä uskrauta 1) pascheem teem nabbageem wezzakeem, 2) teem noschelohjameem behrneem, 3) paggastam.

Gan drijf to paschu pats esmu peedishwojis un redsejis, so Rottermund mahzitais stahsta. Weenâ draudse agrak ne zik tahku no basnizas bija diw-tahschu leels nabbagu nams. Starp nabbageem atraddahs arri weens 70 gaddus wezs als wihrs. Schim wezzitim prahtha nahza apprezzetees un mahzitajam, woi gribbedamam woi negribbedamam pahris bij jalaula. Seewa wehl nebij gluschi wezza un behrnu dabbuja. Kä tad nu als firmgalvis, kas pats schehlastibas maisi ehd, feewai un behrnam maist lai gohda?

Behdigas leetas arri pee tahdeem pahreem esmu redsejis, fur bruhtgans bij jauneklis un bruhte wezza atraitne. Tahda lauliba ne ween dabbai pretti, bet arri nefaeet ar Deewa wahrdeem. So wihrum tak buhs par galwu buht, ne feewai. Kä tad jauneklis wezzai feewai par galwu warr buht? Daschs jauneklis, no lohsehm bishdamees, jeb pehz fagineeka gohda fahrodams tahda laulibâ eedohdahs un abbi paleek nelaimigi, ta wihrs kâ feewa. Nu pat wehl tahda feewa waimanadama pee mannim nabza. Wihrs tai weenu azzi gan drijf bij isfittis. Tas irr kas pohsts, ka tahdi zilwelki pee laila padohmu nepeenemm, bet stuhrgalwigi pee sawas apnemishanahs paleek, lai gan pehzak' winneem zaur to gruhts frusts janefs.

2) Ko tad nu basnizas lakkumi par scho leetu falka? Woi mahzitajam pawehl ik katu pahri usfault un laulaht, lai gan slaidri warr paredseht, ka pahrineeki taisni pohsta eefschâ?

§ 74. „Mahzitajeem peenahlahs zik ween spehdami no laulibas noturreht: wahjigus, ar nedseedinajamahm wahjibahm jeb ar stiprahm meefigahm wainahm apgruhtinatus, wahjprahligus un ar wahdu falkoh, wissus pee laulibas un pee mahjas waldischanas nederrigus. Ja tahdi zilwelki tomehr ar warru laulibâ gribb eedohtees, tad mahzitajam basnizas teefai finna jalaisch un tur klahf weena fmalka issfaidrofchana japeeleek. Basnizas teefas atkal pee peederrigas teefas padohmu prassa un mahzitajam to spreediumu finnamu darra. Tomehr tahdeem zilwekeem tad ween warr aisleegt laulibâ eedohtees, kad pehz pecklahjigas ismekleschanas un zaur daltera leezibu apleezinahs, ka winni pee laulibas pawissam nederrigi un kad turklaht parahdihts, ka winni ne us kahdu wihsi fewi un sawu familiju warr usturreht.“

3) Schim lakkumam finnams japaklausa un kad scho lakkumu stipri turrehs, tad daschs pahris few pascham par labbu par welti pehz laulashanas kah-

rohs. Bet te ne ween mahzitais warr palihdeht, bet arri draudse. Ja draudse labs gars walda, kas tahdahm nepeeklahjigahm saprezzeschanahm, is kurrahm pascheem pahrineekeem heidsams pohsts is-aug, pretti irr, tad jau nekas draudsi nelawe, sawas fids-dohmas sinnamas darriht. Draudsei jau sawi runnataji un weetneeki, pehrmeleri un wezzaki, zaur kureem sawu wehleschanohs warr isteift. Kaim tad draudse zaur scheem weetneeki sawam mahzitajam newarr finnu doht, ka tahda lauliba draudsei reebiga? Ka draudses weetneeki slaidru finnu par tahdu laulibâ dabbu, par to prohtams mahzitajam jagahda. Mahzitais draudses weetneekus warr faaizinahf kohpâ un winneem to leetu preelschâ list. Lai tad draudses weetneeki to leetu paschi apsprech.

Zaur to mahzitais warren leelu stiprumu dabbuhs. Winsch nu wairs neirr weens pats, bet ais winna stahw leela garra rinde, prohti wissa draudse. Ja nu draudse tahda wihsé sawu wehleschanohs isteifuse, ka lai tahds pahris netiku wis kohpâ laists, tad gan drijf ik reis ar to peetiks. Pahrineeki paschi no sevis ar labbu prahdu atsfahpsees. To rakstitalis pats peedishwojis. Retti ween tahds zilwels tik drohschâ buhs, ka wissai draudsei spihtehs. Behrns retti ween eedrohschinajahs mahtei spihteh. Un draudse tak ta falkoh irr draudseslohzekla mahte.

Bet kaut arri draudseslohzeklis schinni leeta draudsei prettiturretohs, tad tomehr tas ne pawissam nau weena alga, woi mahzitais weens pats schahs leetas deht pee basnizas teefas eet, jeb woi mahzitais libds ar wissu sawu draudsi to darra. Mahzitaja wahrds tad ne ween wairak wills, bet teefcham arri dauds smaggaks buhs. Ja draudse irr Kristus bruhte, kam tad draudses wehleschanohs nebuhs wehra list, ihpaschi kad mi hlestiba draudsi skubbina, mihlestiba prett tahdeem nabbadineem, kas deht tumfibas par falku par galwu pohsta gribb eefstreet?

Ammats wai wihrs?

1) Ko sauz par ammatu un kahdi ammati pafaulê irr?

Par ammatu to dsihwibas kahrtu warretu fault, kurrâ katis sawu maist pelna. Kad tohs daschadus ammatus apfattam, tad mums wanni wissi ja-isschâ irr us daschadahm kassehm. Bitti no teem irr gohda ammati un zitti maies-ammati.

Bitti ammati irr tahdi, fur irr mas pelnas, un dauds reis nelahdas algas naw; schee irr gohda ammati. Pee obtras klasses tee ammati jarehksina, kurrus zilwelki ne ween zitteem par labbu, bet arr tadeht-pastrahda, lai sawu deenischku maistti dabbatu. Un schee peederr: skohlmeisteru, adwolatu (apikahrtu), laufmannu, skrihweru, turpneeku, skrohderu, kalleju,

sedlineeku, muhrneeku, buhwmannu, dreimannu, pa-wahru un wehl zitti ammati.

2) Kà ammati zehluschees? Kursch tas wiss-wezzakais ammats?

Kursch tas wissu-wezzakais ammats, to newarram sinnah, un mums par welti buhtu fo strihdetees. Tikkai to no bihbeles un no zitteem stahsteem redsam, fa no pascha eefahluma nekahdi ammati naw bijufchi; bet kafis pats sawas meefas un dwehseles waijadsibas irr lohpis un apgahdajis. Ahdams, kad sawas meefas plifikumu nemannija, pats fewim preefschautus pinna; Noas uppureja, sahla semmi lohpt un wihs-dahrhus dehstih. Wezzas Assirijas lehniasch Sar-darapals dsijas effoht wehrpis; Kahrilis tas Leelais, kursch ap 800. gaddu pehz Kr. dsihwoja, drehbes walkaja, fo wiina seewa un meitas bij wehrpuschas un auduschas. Bet ar laiku wissas leetas irr pahrgrohsijuschabs un zittadas palikfuchas. Bilweli wairojabs, un laikam no scheem zittam us scho, zittam atkal us to darbu prahs wairak nessahs, un tas darbs winnam labbak patikla. Un kursch darbs zilwelam wairak patikh, to winsch ar wissu firdi strahda un luhka, wai pee scha darba kaut fo newarretu pahrlabhoht. Kursch tad nu kahdu darbu labbaki pratta, pee ta zitti gahja ammati, un tas meisters bija. Wafanles stahstos laffam, fa wezzi Rohmneeki gahja us Greku-semmi pehz liffumeem, bet pehdigi paschi par leeleem liffumu-dewejeem palikfa.

3) Wissi ammati naw weenadi strahdajami.

Bitti irr ar meefas-spehku, zitti ar garra-spehku, ar galwinas laufschamu pastrahdajami. Sinnams, tam, fas ar meefas-spehku fo labbu griss pataisicht, fa kallejs labbus wahgus, turpneeki passigus sahba-kus, arri galwinas waijaga laufiht; jo kad ammat-neeleem, furri ar rohkahm fo pastrahda, gudribas nemas newaijadsetu, tad jau ikkafis lahbans jeb testunka par kreetnu meistarun buhtu; bet ta tas wis naw. Turpretti mahzitaji, skohlmeistari, teefas-lungi un teefas-wihri, tee wairak ar garra-spehku jeb ar galvou strahda.

Bet wai nu kahds warretu leelitees un fazjih: mans ammats irr augustaks un labbaks fa taws? Woi skohlmeisters, mahzitais, dakteris warretu fazjih us buhwmanni, turpneeki, pawahru u. t. pr.: „juhsu ammats naw nekahds ammats?“ — Nu tad pastrahda pats, fa tas naw nekahds ammats! Apustuls Pahnwils fakfa, fa ammats netohp lammahts. Wissi ammati zilweli tauta paschi no fewis irr zehluschees un tadeht waijadsgi, gohdajam un zeenijami.

Mehs redsejam, fa wissi ammati tahda wihse irr zehluschees, kad zilwels us kahdu darbu manningaks, to labbaki sahla strahdaht, tad winnam labbaki isweizahs. Bet wai tad ikkafis zilwels ikkafis ammatu labbi warretu ismahzitees, to prast un strahdaht? —

Tas ne-eet! — Bilwela dabba un wiina dabbas-pehli irr daschabi; zits zilwels irr stipris sawa garra un nespahzigs meesä; zits atkal stipris sawos kaulos, bet pakuhtris sawa garra. Schim pehdejam labbali isweiksees, kad par kalleju, dischleru, jeb femmes-arraju paliks, neka kad laufsees par dofterti jeb teefas-lungi. Tad arri zilwela muhschs irr gauschi ihss, un wi-nam truhfst laika wissus ammatus ismahzitees. Ja, kad mehs tik ilgi dsihwotu, fa Ahdams um Mehtuials, tad gan ar wisseem ammateem warrbuht tiktu galla.

No ta mehs nu redsam, fa naw wis ammats jeb kahrt, fas wihru zell gohda, bet pats wihrs pehz sawas gudrivas un saprachanas, pehz sawa spehka un weiklibas. Tapehz ussanjam: „Neraugi wihru pee zeppures!“ — Daschbs zilwels sawa semmalä un prostakä ammati irr dauds leelaks gohda-wihrs fa tas us augstu krehflu fehdedams un zittus uspuhsdamees usflattidams.

J. Bln.

Tew nebuhs nekahda sihlneeka garru jantaht.

Isgahjuschä ruddeni, kahdä siwehdeenas wakkä, man tikkai zetta-mallä no gannibahm sirgs nosagts. Gan wehl pirmdeenas rihtä lilltu puischeem apkahre-jeu kaimianu druwu ismekleht, dohmadams fa sirgs kahruma deht no zitteem nockihdis, bet fa sagts, ta nosagts. Nu fahk mahminaas manni mahzih, lai es eetohit us L — pilsehtu, tur effoht weena flawena sihlneeze; kad es tai sawu litteni preefschä nessishoht, tad wiina man zaur kahrschu-lifschamu buhshoht isstahstiht, no kahdas kahrtas kaudim tas saglis irr, woi man passhstams jeb siweschineeks, kahdä seijä, kahdas azzis un kahdi matti, isdewigä brihdi warroht to sagli ewehroht un ta buhshoht es sawu sirgu rohla dabbuht. Sawä prahla par to nophsdamees, fa wehl kahrtu kahrschu starpa tahda paganu tumfiba mahjo, es apnehmohs ne wis tadeht, fa sawu sirgu rohla dabbuht, bet fa es tahm mahminahm warretu skaidri parahdiht, fa ta sihlneeze tikkai ihsta mellupraweetene irr, kurra no teem wehl paganu-tumfiba wahrgdameem lautineem daschu netaisnu grassi iswift, pee tahs sihlneezes no-eet.

Kad nu tanni paschä neddelä man gaddijahs us L — pilsehtu braukt, tad arri labprahrt nostraigatu pee tahs sihlneezes; eekschä eegahjis es sahla fuhdsetees, fa man sirgs nosagts un tadeht nahkoht pee sihlneezes mammas luhtees, woi zaur kahrschu-lifschamu man fo newarretu no ta sagla stahstiht? Pehz masa brihtina, kad wiina sawas kahrtes bija islikusi, sahla man teilt, fa weens schihds, fas dauds reises pee man nafts-mahju nehmis, mehrens wihrs no auguma, ar bruhnähm azzihm un bruhnähm usazzihm, bei bahrdas, effoht man to sirgu nosadis un tad ar weenu zittu schihdu ismainijis, kursch taggad ar wiina effoht par Widsemme rohbeschahm pahrbehdfis — rohla es wairs nebuhschoht sawu sirgu dabbuht.

Lanni paschä siwehdeena, kad man tas sirgs no-

sagts tifka, bija kahds zilwels no nahburgu walsts muhsu krohgā tik taht eestrehbees, fa wairs ar sawahm kahjahn newarreja mahjā tift, tadeht winsch bija panehmis to firgu no gannibahm, ar so winsch lihds sawu mahjū nojabja un tad us zetta wakta palaida. Tā tad tas firgs tur kahdas deenā aplahrt-malbijahs, samehr tas pehdigi pee to turreneju melderij nogahja. Schis melderis bija no mallejem dabbujis dsirdeht, fa man firgs effoht nosagts, tadeht tannī paschā deenā, kahd es pee sylneezees biju aishgahjis, tifka man zaur melderia puisi firgs flahrt pee-stellehts. — No schi stabsta warr katrijs redseht, zik bresmigi zilwels zaur tahdeem sylneekeem tohp pee-frahpts, un fa zilwels us tahdu wihsf sewim uskrauj to sohdibu, fo Deewē 3. Mohs. gr. 20. nodattā, 6. weetinā, zaur sawu kalyu usrafsticht lizzis!

M. K.a.n.l.

Pehteris un Tschaukste.

Tschaukste. Woi redseji, Pehter, fa leddus Dau-gawā isnihka bes kahdas leddus-eeschanas — jau taggad paschā tai mehnesi, kahd zittureis mehdsā itt stipri salt. Nu naw ne seema ne wassara! Kahda gan buhs ta nahfoscha wassara!

Pehteris. Ko nu darrihs, brahl! Ja muhsu warrā tas stahwetu, tad gan mehs finnatu, kahdu seemu un wassaru mehs sagahdatu; bet reds, tas Deewa warrā ween stahw un par winaa darrischanu itt nefur newarr suhdseht.

Tschaukste. Ko nu suhdseum pahr Deewa dar-beem, suhdseum labbaik pahr sewim pascheem. Laudis brehj, fa tukschi un dahrgi laiki, bet nemaj neismelle ihsti, las pee fa wissa wainigs. Paschi zits zittam rauj maijes kummosu no muttes ahrā ar warru woi ar willu.

Pehteris. Kā nu ne — palaiba schinnis laikos pahr dauds leela. Skattees tik, kur tik kahdu nammu ustaifa jaunu, tur schenke jau pirma eesschā, kaut arri nams pats wehl nebuht naw pawissam gattaws. Tas tā isskattahs, itt fa schahdu labdarrigu apteeku wehl buhlu leels truhkums un fa ar leelu steigschau ween buhlu jaosteidsahs, tam truhkumam lihdscht. Woi tad nu kahds brihnuns, fa wissas massas un wissas stuhrös newarri deesgan zellu isgreest peedsehruscheem gahnekeem!

Tschaukste. Leesa gan. No scha fasohdita grebka iszettahs dauds zittas jo leelas negantibas, fa flerkawibas, laupischanas, sahdsibas un t. pr. Dsehrroji wissi scho negantibu kandidati. Woi tad schinnis deenās deesgan ne-effam dsirdejuschti pahr warras-darbeem, sahdsibahm un zittahm negantibahm? Neba tee wissi to pastrahdaja tukschā dubschā buhdami! Un preefsch fo tad schee negantibeli schahdus grebka darbus strahda? Preefsch nesa zitta, fa til preefsch sawas nepildamas pehz elles-ugguns isflah-puschas rihkles! Daudsina, fa preefsch svehtkeem kahds wihs, kam behrnu pulzinsch mahjā, nogahjis

pee sawas mahfas, las kahdu fungu deeneslā, un luhdsees, lai tam kahdu masumu naudas aisleenoht us svehtkeem, jo tam truhkums effoht usgahjis. Mahfa brahli par taisnu zilweku pasihdama, tam 25 rublu gabbalu edewuse, peeteidama, lai to fur ismainoht, tad winna tam no ta yohschoht kahdus rublus. Schis nu nelaimiga wihsē to naudu schenke mainijis, fur kahdi deenās-sagli to redsejuschti, tam gahjuschti pakkat, to us eelas nosittuschi un tam naudu islaupijschi. Kur gan schee elles-prauli to assins-naudu aishneffa?

Pehteris. Nestahsti wairak — matti jau zettahs stahwu tahdas leekas dsirdoht. Tahs nu irr tahs rupjahs wiltibas, un tohs launa-darritajus sauz par teem rupjeem grebka gabbaleem; bet ak zik wehl irr to finalko wiltibu, fo pastrahda paschi smalkee wittineki un slaugi, un kam neweens wehl nedrikst to grebku pahrmest. Tee irr tee, fo tu peeminneji, las zittam maijes kummosu rauj no muttes ahrā un to nebuht neturr par grebku. Prohti, kahd kahds fo labbu isdohmajis, un puhlejees kahdus gaddus, samehr tik taht ar to tizzis, fa sawu maijiti warr ar gohdu ehst, tad zitti to redsedami, winaa apskausdami, breen tais paschās pehdās pakkat un luhslo plaut, fo ohtris ar suhreem swedreem sehjis.

Tschaukste. Tahdu ammatu muhsu deenās nebuht wairs par kaunu un par kaunu neturra. Woi tad ar muhsu kappejas wahritajeem tē us tirgu negahja tāpat? Tāpat arri ar zitteem andelmanneem. Katrijs taggad tifkai luhslo us feri, bet ne us zitteem — kaut gan muhsu kungs un Meisteris sakka: „Itt fa juhs gribbat, lai zitti jums darra, tāpat darrat juhs winaem.“

Pehteris. Salki, Tschaukste, woi tu finni, fa pehz tē no rihteem tas kungs staiga pa tirgu, las, fur pahrdobdamu zuhlu eerauga, pee-eet klahrt, ar nasi eeduri un leek few aismalsaht 5 kapeikas?

Tschaukste. Tas irr dokters, las teek suhihts zuhlu gallu ismekleht, woi tai zuhlu naw bijuse trikinu slimimiba, las no tahs gallas zilwekeem pee-lihpoht un nemaj ne-effoht glahbjama.

Pehteris. Tā! tā! Gohds waldischanai, las tā ruhpigi gahda pahr lauschu wesselibu.

Grahamtu finna.

Pee Mahjas weesa drilletaja Ernst Plates valista gattawa un winaa bohde pee Schahu-wahrteem Nr. 24 dabbujama grahmatina ar schahdu wirsralstu:

Appaesch

Seemasswehtku-eglites.

Alaufgeem behrneem par preeku to rafstijis

E. Dünsberg.

Massa 10 kap. sudr.

Sluddinashanas.

No Kohlnesses pilsmuischias pagasta-teefas, Ribgas kreise un Kohlnesses basnizas-draudse, teek zaur scho issfluddinahats, ka tas schetseenes walsts lobzelliis Pehteris. Kewert zaur augswrahtigu dökhves-weshanu podroitschila ammatä edobhdamees ne-skaidras darrischanaa lishis un zaur to leelos parrados kritis; — tadehl lai il-weens, kam fabda parradu prafschana no seba peeminneta Pehtera Keweescha buhtu, eefsch 8 neddelu laika t. i. lihds 1mo Merz 1866tam gaddam pee schahs pagasta-teefas veeteijabs un to schepat us-dohd, jo wehlak neweens wairks netiks pee-nemis, bet tahdi ar fawahm parradu praf-schanaahm pawissam atraiditi kluhs. 3

Kohlnesses pilsmuischias pagasta-teefas, tai 4ta Janwar 1866.

Kohlnesses pilsmuischias pagasta-teefas wahrdä:

Preefschehdetais Martin Eglaw.

M. Schagger,

Nr. 8. pagasta-teefas skrihvers.

9ta Bewrari sch. g., Baslabruu deenä, preefsch puissdeenas Limbachu mahzitaja muischias semme kohpä ar weenn semmineeka mahju us januu naudas-renti no Jurgeem tiks isdohta. Tavehz wissus, kam patik-schana buhtu to nemt, tapatt tohs, fas jaw usdewufchees, fa arri zittus, lihds nosazzitaa deenä sanabti peeminneta mahzitaja muischä us salibgshau. 2

 Teek isihreta weena mahja ar sergu-stalli preefsch trim sreem un ar wabgast Pehterburas Ahr-Ribgä, chirkchku-eelä Nr. 33.

Mannä bohdé appalsch Bezz-Peebalgas Gaigal mahjä warr dabbuhrt daschadas sortes wihnu un Jamaila rumu pitk. 2

J. Hirfch.

Wisseem manneem drangeem un vast-staneem Kursemme zaur scheem raksteem darru sinnamu, ka ta Penigkawa mahja, so agrak arri par "Balto Aunizu" no-fanza, taggad irr pahrdobta un es no-turrenes esmu iswilzees un obtryvss celos, tai stuhrbohdé, so nofanz "Pirkstu," sawu andeli eetaisjisis; turpat pahrdohdu ta fa lihds schwim fahli un filkes, un apfoblu lehtu un labbu prezzi doht. Tapat arri jaunu eebrankshanaa-weetu tai leels Tatarin funga nammä esmu usnebmis, (kad us Ribgu branž, tad va labbo rohku), fur wabqubadi, stalli un nochts-rubme us labhalo wihst eetaisiti un fur us wahreem ta fohlte ar balto aunnu buhs peelista.

Karl Ganzkow,

agraf Penigkaw, Selgawas Ahr-Ribgä.

Kam irr preefsch pahrdohshanas gohws ar prischn peenu, lai meldahs Steg-eelä Nr. 6, appalschä.

Afbildams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwelehts.

Ilschelles pagasta-teefas dohd zaur scho sunah, ka ta schi 1866ta gadda rekruschu lohsehanaa preefsch Ilschelles muischias pagasta tanni 26ta un preefsch Sprestin muischias pagasta tanni 27ta Janwari f. g. pee peeminnetas pagasta-teefas tiks isdarrita. Tadehl teek wissi pee augschä pee-minneteem pagasteem peederrigi, pebz sawe wezzuma eefsch pirmas rekruschu lohsehanaa flasses stahwedami walsts lobzelliis zaur scheem raksteem usfaulti, tannis pee-minnetas deenäls Ilschelles muischä pee rekruschu lohsehanaa Fayulzetees. 1

Ilschelles pagasta-teefas 11. Janwari 1866.

Preefschehdetais Andr. Kriewitsch. Nr. 16. Teefas-skrihvers Bankewitz.

Pleskawas gubernija, netahl no Wid-semmes rohbeschahm, pee tabs muischias Scharlottenburg, teek pahrdohts 800 desse-tines leels semmes gabbals, kam irr arrama semme, plawas un buhwofhlu meschs.

Tai pashä gubernija, 15 werstes no Pleskawas pilsfehtas, teek jaun-usdubhuwetas uhdens-fudmallas lihds ar zittabin fainuezibas ehkahn un 650 dessetinehm semmes, kam arrama semme, plaws un meschs, pahrdohdas.

Pirzeji, kad patikl scho grunts-gabbalu arri ta warr pirk, ka wian to naudu ne wissi reisä, bet pa termineem nomalka.

Pirzeji skladrau sinnu deht lai pee-meldahs Kreisti statstonä pee Pleskawas, pee postes-kunga Wannag.

No nahloscheem Jurgeem warr Menzen (Menzen) postes stattonä labs neprezzehts Fallejs weetu dabbuhrt. 3

Weens labs dahrnsneeks warr no 10ta Merz f. g. weetu dabbuhrt Kroppe-muischä, Kohlnesses basnizas draudse.

Klahtalas sinnas turpat pee muischias, 2. 10. pr. puissdeenas. 3

Bezzigs, gohdigs un ustizzams wihrs, kam labbas leezibas, mesle fabdu usraugaw-weetu pee fabrika woi pee zitteem tabdeem darbeem. Kam fabda zilwesa wajaga, lai meldejabs pee Mahjas weesa drifketaja Ernst Plates, Ribgä.

Appalsch Inischu-kalua muischias tiks no Jurgeem semmes-strahdaschana isdohda schabdä wihse: semmes apstrahdatais dab-buhs 2/3, dallas no graudeem un 1/2 no fulmeem. Arri semme teek us renti isdohta, par latru puhra-weetu, las appalsch labbibaas buhs, jamalka 2 rub. f. un puissie no salmeem jadohd muischai atpakkol. Par puhra-weetu plawas arri jamalka 2 rub. f. Skladrau sinnas isdohd turpat muischä.

Tubwu pee wezza lehger-platscha, Nr. 85, Minina mahjä irr grunts-gabbals ar plawu, döhwojamu ehku un statteem no nahloscheem Jurgeem us renti isdohdams. Klobtakas sinnas turpat tai mahjä. 3

Smalki famaltu gipfu preefsch abholini laukeem par 45 kap. f. puhrn warr dabbuhrt pee

J. C. Zelm.

Weena muischa irr pahrdohdama Pfso-was gubernija un Pfso-was avrinski, 15 werstes no Widsemmes rohbeschahm un netahl no teem postes-statstoneem Panisowitschi un Nienhausen. Tai muischai irr 2050 dessetines semmes, no kurrabm 300 dessetines pee muischias ehkahn pahdahm, ta zitta semme irr pa dakkam meschs un pa dakkam brihwa semme; schi muischa irr arri pa dakkam vahrdohdama. Weena dessetine maksa 12 rublins. Kahrtes, lai arri zittas sinnas pahr to warr atrast pee tabs gaspaschas, kam ta muischa peederr un las döhwo Pehterbura, Torgowaja celä Nr. 1/2, istabä Nr. 3, ifdeenas no pulst. 7

Beens labs dahrnsneeks warr no 10ta Merz f. g. weetu dabbuhrt Kroppe-muischä, Kohlnesses basnizas draudse.

Klahtalas sinnas turpat pee muischias, 2. 10. pr. puissdeenas. 3

Linnu döju pahrdohshana.

Wiffas sortes linnu un pakkulu döjjas preefsch audelteem, maifeem un tihkleem warr atkal dabbuhrt tai döju bohdé fungu-eelä pretti bekerim Kalkbrenner, Nr. 12. Kad no daugawas pa zuhku-eelu lihds fungu-eelu eet, tad ta döju-bohdé atrohnama pa freisu rohku tai stuhru nammä fur lohka wihrs ar döju pakkum pee seenas.

Sinna manneem mihleem draugeem.

Smiltenes muischias tirgū, Swetschu deenä, warrehs tilkai manna bohdé wissadas sortes Pehterburas ahdu un sahbalu, ka: labbas Semenow sohl-ahdas, melnas jults- un bindsohl-ahdas, wissadas sortes sahbalu galwas un leelus (Schechtes), speiletus melnus sahbalus par to lehtalo jennu dabbuhrt.

Edvard G. Lanbe.

 Baur scheem raksteem sinnamu darru, ka nefad netiks pee-nemtas tahdas fluddinashanas, fo no semmehm eesuhta bes tabs par to wajadigas maksa, tapetz ka pehzak gruht un arri neisdohdas to peenahlamu maksu eedsicht. Katra drifketa rinda fluddinashanas maksa 6 kap.

Ernst Plates.

Drikkebis pee Ernst Plates, Ribgä.

Ribgä, 21. Janwar 1866.